

KODEKS ETYCZNY FUNDACJI NA RZECZ NAUKI POLSKIEJ

Preambuła

Fundacja na rzecz Nauki Polskiej (zwana dalej „Fundacja”), będąca niezależną, pozarządową organizacją pożytku publicznego, za priorytety swego działania uznaje: budowanie zaufania do swojej działalności, promowanie dobrych praktyk naukowych oraz przestrzeganie najwyższych standardów organizacyjnych.

Niniejszy Kodeks etyczny wskazuje na najważniejsze wartości, które przyświecają Fundacji od początku jej istnienia, jak również zawiera podstawowe zasady, którymi powinny kierować się organy Fundacji i wszyscy jej pracownicy podczas wykonywania swoich obowiązków.

1. MISJA

Fundacja jest instytucją powołaną do pełnienia misji wspierania nauki w Polsce, co zgodnie z postanowieniami Statutu Fundacji realizowane jest w szczególności poprzez:

- a) wspieranie uczonych i zespołów badawczych oraz inicjatyw inwestycyjnych służących nauce w Polsce;
- b) podejmowanie działań na rzecz zastosowania osiągnięć naukowych w gospodarce;
- c) wspieranie międzynarodowej współpracy naukowej, działania ułatwiające wymianę myśli naukowej oraz zwiększanie samodzielności naukowej młodego pokolenia uczonych.

Swoje cele statutowe Fundacja realizuje opierając się na zasadach określonych w regulaminach wewnętrznych oraz kierując się dewizą: wspierać najlepszych, aby mogli stać się jeszcze lepsi.

Fundacja dokłada wszelkich starań, aby jej działania były wzorem poszanowania prawa, zasad etycznych i dobrych obyczajów.

2. JAWNOŚĆ

Fundacja sporządza co rok pełne sprawozdania finansowe, które są badane przez doświadczone i renomowane firmy audytorskie. Sprawozdania finansowe wraz z opinią niezależnego biegłego rewidenta składane są w Krajowym Rejestrze Sądowym oraz u właściwych ministrów. Zmiany dotyczące działalności Fundacji są na bieżąco uzupełniane w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Fundacja regularnie zamieszcza w Raportach Rocznych obszerną prezentację swojej działalności programowej wraz ze sprawozdaniem finansowym. Raporty rozsyłane są do środowiska naukowego, biznesowego, rządowego i pozarządowego, dostępne są także na stronie internetowej oraz w biurze Fundacji.

3. DZIAŁALNOŚĆ NIENASTAWIONA NA ZYSK (NON-PROFIT)

Fundacja nie prowadzi działalności gospodarczej. Dochody z inwestycji finansowych przeznaczane są przede wszystkim na działalność statutową, natomiast wydatki administracyjne Fundacja stara się minimalizować.

Uzyskiwane przez Fundację darowizny oraz inne dochody służą wyłącznie finansowaniu działalności statutowej.

4. ZARZĄDZANIE AKTYWAMI FUNDACJI

Fundacja wypracowuje swoje dochody głównie dzięki inwestycjom w papiery wartościowe. Aktywami finansowymi Fundacji zarządzają przede wszystkim podmioty zewnętrzne, osiągające dobre i stabilne wyniki finansowe oraz przestrzegające najwyższych standardów zawodowych i etycznych, wybrane z uwagi na ich wiarygodność, profesjonalizm, a także umiejętność zrozumienia specyfiki Fundacji.

Fundacja dba o to, aby jej aktywa finansowe były inwestowane w sposób umożliwiający osiągnięcie wysokiego wzrostu wartości aktywów, przy jednoczesnym unikaniu narażania się na zbyt duże ryzyko.

5. NIEZALEŻNOŚĆ, APOLITYCZNOŚĆ

Fundacja jest instytucją niezależną i apolityczną. Zasady działalności Fundacji określa Statut FNP oraz regulaminy wewnętrzne.

Fundacja przyznaje subwencje z zachowaniem wyraźnego rozróżnienia własnej działalności od tej, która należy do kompetencji organów administracji państwowej, finansowanych przez budżet państwa. Fundacja nie finansuje działalności statutowej instytucji naukowych.

6. ZAPOBIEGANIE KONFLIKTOM INTERESÓW

6.1. Fundacja dokłada wszelkich starań, by jej decyzje w każdej sprawie były obiektywne i transparentne. Władze Fundacji zwracają szczególną uwagę na okoliczności mogące sprzyjać wystąpieniu konfliktu interesów takie jak m.in. względy rodzinne, emocjonalne, sympatie polityczne, przynależność państwową lub interes gospodarczy. Członkowie Zarządu Fundacji i pracownicy Fundacji uczestniczący w realizacji konkursu, a także członkowie Rady Fundacji – w przypadku konkursów, w których Rada podejmuje decyzje wpływające na wyniki konkursu - podpisują oświadczenia mające na celu ujawnienie powiązań mogących być źródłem konfliktu interesów w zakresie:

a) relacji osobistej:

- członek Rady, członek Zarządu lub pracownik Fundacji jest lub był w relacji rodzinnej z wnioskodawcą, o którym wie, że bierze udział w konkursie,
- członek Rady, członek Zarządu lub pracownik Fundacji pozostaje lub pozostawał w przeszłości, w sytuacji konfliktu z wnioskodawcą, o którym wie, że bierze udział w konkursie,
- członek Rady, członek Zarządu lub pracownik Fundacji był lub jest prawnym opiekunem lub pozostaje lub pozostawał w nieformalnym związku z wnioskodawcą, o którym wie, że bierze udział w konkursie,

b) relacji zawodowej:

- członek Rady, członek Zarządu lub pracownik Fundacji jest lub był w ostatnich 3 latach lub w wyniku rozstrzygnięcia konkursu może wejść relację zawodową z wnioskodawcą polegającą na tym, że stanie się jego pracodawcą, formalnym przełożonym lub podwładnym,

- c) relacji naukowej:
- członek Rady, członek Zarządu lub pracownik Fundacji w danym konkursie przedstawił opinię lub list rekomendacyjny dla wnioskodawcy,
 - członek Rady lub Zarządu Fundacji był promotorem lub opiekunem wnioskodawcy na wcześniejszym etapie jego kariery naukowej,
 - członek Rady lub Zarządu Fundacji był liderem zespołu naukowego, w którym wnioskodawca pracował (w ciągu ostatnich 5 lat),
 - członek Rady lub Zarządu, pracownik Fundacji jest lub był w ostatnich 3 latach, realizatorem wspólnego projektu badawczego,
 - członek Rady, członek Zarządu lub pracownik Fundacji publikuje lub publikował w przeszłości, w ostatnich 3 latach, wspólnie z wnioskodawcą,
 - członek Rady, członek Zarządu lub pracownik Fundacji konkuruje naukowo z wnioskodawcą,
- d) zależności finansowych:
- złożony do konkursu Wniosek może mieć skutki finansowe dla członka Rady, członka Zarządu lub pracownika Fundacji.
- e) innych obszarów, wskazanych przez członka Rady, członka Zarządu lub pracownika Fundacji.

6.2. W celu zapobieżenia konfliktom interesów, Fundacja stosuje następujące zasady:

- a) członkowie Zarządu i Rady Fundacji w czasie pełnienia funkcji w Fundacji nie mogą uczestniczyć ani kandydować do żadnego programu prowadzonego przez Fundację;
- b) członkowie Zarządu Fundacji składają corocznie oświadczenie o innych miejscach zatrudnienia na podstawie umowy o pracę oraz oświadczenie, że nie są akcjonariuszami spółek zarządzających aktywami Fundacji, uczestnikami funduszy inwestycyjnych zamkniętych, w które inwestuje Fundacja ani właścicielami portfeli inwestycyjnych, zarządzanych przez podmioty zarządzające aktywami finansowymi Fundacji;
- c) członkowie Zarządu Fundacji składają pisemne oświadczenia o konflikcie lub braku konfliktów interesów w stosunku do wszystkich wniosków składanych do Fundacji i w przypadku konfliktu interesów wycofują się z procedowania danego wniosku;
- d) decyzja o finansowaniu wniosku afiliowanego przy instytucji, w której pracuje członek Zarządu Fundacji, w zakresie jego dyscypliny naukowej, wymaga uzyskania opinii Rady Fundacji;
- e) członkowie Rady Fundacji składają pisemne oświadczenia o konflikcie interesów lub braku konfliktu interesów w stosunku do wniosków dotyczących Nagrody Fundacji oraz programu START. W przypadku konfliktu interesów członkowie Rady wycofują się z oceny osoby bliskiej (zdefiniowanej w ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie) lub pracującej w tej samej jednostce i w tej samej dyscyplinie naukowej reprezentowanej przez tą samą radę dyscyplin;

- f) w przypadku programu START, członek Rady Fundacji nie może podpisywać wniosków ani załączników do wniosku;
- g) Członek Zarządu lub Rady nie pełni żadnych funkcji związanych z pobieraniem wynagrodzenia w projektach konkursowych, finansowanych przez Fundację, nie angażuje się w charakterze opiekuna, członka rady naukowej czy gospodarczej projektu konkursowego;
- h) W przypadku pełnienia jakiejkolwiek roli doradczej lub administracyjnej w projekcie lub występowania powiązań, o których mowa w pkt. 6.1 a) - e) członek Zarządu lub Rady przedkłada Radzie Fundacji oświadczenie opisujące własną rolę w danym projekcie i wyjaśniające potencjalny konflikt interesów. Oświadczenia są składane co najmniej raz w roku, w terminie zatwierdzania sprawozdań Zarządu Fundacji;
- i) w sytuacji potencjalnego lub domniemanego konfliktu między prywatnym interesem pracownika a interesem Fundacji, pracownik zgłasza ten fakt swojemu bezpośredniemu przełożonemu, a gdy konflikt dotyczy członka Zarządu lub Rady Fundacji – Radzie Fundacji.

6.3 W celu uniknięcia ryzyka wystąpienia konfliktu interesów zaleca się, aby pracownicy Fundacji nie podejmowali zatrudnienia w jakiejkolwiek formie (umowa o pracę, umowa cywilnoprawna, itp.) w projektach finansowanych przez Fundację aż do chwili zakończenia ich finansowania. Zalecenie to dotyczy projektów zatwierdzonych do finansowania przed lub podczas zatrudnienia pracownika w Fundacji.

7. PROMOWANIE DOBRYCH PRAKTYK NAUKOWYCH

- a) Fundacja nie przyznaje subwencji, nagród i stypendiów osobom, które nie przestrzegają zasad rzetelności naukowej. Dorobek naukowy stanowi dla Fundacji podstawę do oceny wniosku i najważniejszy prognostyk właściwego wykorzystania środków oraz przestrzegania najwyższych standardów w pracy naukowej;
- b) Fundacja w szczególności:
 - 1) wspiera uczonych, którzy potrafią skutecznie łączyć pracę naukową z kształceniem młodej kadry i których dokonania wnoszą istotny wkład w kulturę i postęp cywilizacyjny Polski oraz przyczyniają się do promocji nauki polskiej w świecie;
 - 2) umożliwia uczonym podejmowanie nowych, innowacyjnych i istotnych kierunków badań, a także zapewnia dodatkową pomoc w pierwszych etapach budowania własnego zespołu naukowego;
 - 3) finansuje lub dofinansowuje niestandardowe inicjatywy i inwestycje o szczególnym znaczeniu dla nauki w Polsce, w tym o interwencyjnym charakterze, które nie mogą uzyskać finansowania z innych źródeł;
- c) w przypadku projektów związanych z wykonywaniem doświadczeń na zwierzętach, Fundacja wymaga dostarczenia zgody właściwej komisji etycznej;
- d) w przypadku projektów dotyczących badań nad gatunkami roślin, zwierząt i grzybów

objętych ochroną, Fundacja wymaga zaświadczenia o zgodności tych badań z przepisami o ochronie przyrody;

- e) w przypadku projektów związanych z badaniami nad organizmami genetycznie zmodyfikowanymi, Fundacja wymaga zaświadczenia o zgodności tych badań z przepisami dotyczącymi organizmów genetycznie zmodyfikowanych;
- f) w przypadku projektów związanych z koniecznością wykonania badań z udziałem ludzi, w szczególności badań klinicznych, Fundacja wymaga dostarczenia zgody właściwej komisji etycznej lub zaświadczenia o zgodności tych badań z odpowiednimi przepisami prawnymi;
- g) Fundacja może odmówić finansowania prac naruszających w jej opinii zasady etyki naukowej.

8. KONTAKTY FUNDACJI Z BENEFICJENTAMI

a) obiektywizm

Ubieganie się o środki Fundacji w ramach jej programów możliwe jest wyłącznie w drodze konkursów. Każdy wniosek poddany jest przejrzystej, wielostopniowej procedurze oceny merytorycznej i formalnej. Współpracujący z Fundacją recenzenci, eksperci i doradcy wybierani są spośród wysokiej klasy specjalistów.

Lista laureatów poszczególnych konkursów każdorazowo podawana jest do wiadomości publicznej.

b) poufność

Fundacja kieruje się zasadą, iż opinie i informacje zebrane w trakcie procedury konkursowej mogą być ujawniane osobom trzecim jedynie anonimowo.

Nazwiska recenzentów oraz ich rekomendacje i opinie Fundacja traktuje jako poufne, zastrzegając sobie jednocześnie prawo do publicznego ogłaszania co roku łącznej alfabetycznej listy doradców, ekspertów i recenzentów współpracujących z Fundacją przy realizacji wszystkich jej programów.

c) transparentność

Fundacja zapewnia wszystkim zainteresowanym dostęp do informacji o prowadzonych przez siebie programach i konkursach, ze szczególnym uwzględnieniem reguł oraz procedur ubiegania się o finansowanie.

d) równość

Fundacja zapewnia równe traktowanie wszystkich wnioskodawców na każdym etapie procedury konkursowej i w kontaktach z FNP.

e) życzliwość

Gdy beneficjenci natrafiają na problemy w realizacji swoich przedsięwzięć, Fundacja współpracuje z nimi nad znalezieniem rozwiązań najbardziej korzystnych dla obu stron. Fundacja dopuszcza możliwość korygowania warunków przyznanej dotacji kierując się troską o nieograniczenie rozwoju naukowego swoich beneficjentów.

f) profesjonalizm

Pracowników Fundacji cechuje uczciwość, rzetelność, kompetencja, dokładność, sumienność, terminowość, obowiązkowość oraz wysoka kultura osobista, wyrażająca się taktownym i życzliwym stosunkiem do beneficjentów.

g) odpowiedzialność

Fundacja działa w poczuciu odpowiedzialności za swoją misję i podejmowane działania.

9. RELACJE POMIĘDZY PRACOWNIKAMI

a) poszanowanie innych

W Fundacji niedopuszczalne są jakiegokolwiek formy dyskryminacji. Relacje pomiędzy pracownikami Fundacji powinny stanowić wzór dobrych obyczajów, uczciwości i poszanowania godności osobistej każdej osoby; powinny opierać się na zasadzie wzajemnego szacunku, zrozumienia i życzliwości.

b) przestrzeganie praw pracowniczych

Fundacja przestrzega praw pracowniczych, zapewnia swoim pracownikom bezpieczne i przyjazne warunki pracy, sprawiedliwą ocenę ich działań oraz przejrzyste reguły wynagradzania.

c) podnoszenie kwalifikacji

Fundacja stwarza wszystkim pracownikom równe szanse rozwoju zawodowego, promując wysoką jakość ich pracy.

d) rozwiązywanie konfliktów

W sytuacji zaistnienia jakiegokolwiek konfliktu Fundacja podejmuje działania zmierzające do ich rozstrzygnięcia, przy zachowaniu zasad tolerancji i uznania prawa każdego pracownika do posiadania odmiennego zdania.

W przypadku postawienia pracownikowi Fundacji zarzutów o charakterze etycznym, ma on prawo do złożenia wyjaśnień dotyczących swojego postępowania i przedstawienia dowodów na swoją obronę. Zarzuty te muszą być rozpatrzone rzetelnie i obiektywnie, z zachowaniem poufności oraz poszanowaniem praw pracowników.

e) dbałość o wizerunek Fundacji

Pracownicy Fundacji mają obowiązek dbać o jej dobre imię.